© О. Д. Гордей, М. В. Рябокінь, Є. В. Котух, О. В. Новицька, О. В. Блюма

Отримано: 22 лютого 2023 р.

Прорецензовано: 09 березня 2023 р.

Прийнято до друку: 10 березня 2023 р.

e-mail: ohordei@gmail.com

ORCID-ідентифікатор: https://orcid.org/0000-0001-6938-0548

e-mail: marina.riabokin@gmail.com

ORCID-ідентифікатор: https://orcid.org/0000-0002-6724-9498

e-mail: yevgenkotukh@gmail.com

ORCID-ідентифікатор: https://orcid.org/0000-0003-4997-620X

e-mail: elena.novickaja@gmail.com

ORCID-ідентифікатор: https://orcid.org/0000-0001-6451-7808

e-mail: aleksey.blyuma@gmail.com

ORCID-ідентифікатор: https://orcid.org/0000-0003-1725-064X

DOI: 10.25264/2311-5149-2023-28(56)-58-68

Гордей О. Д., Рябокінь М. В., Котух Є. В., Новицька О. В., Блюма О. В. Управління залишками на рахунках територіальних громад в Інформаційно-програмному комплексі «Місцевий бюджет». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал.* Острог : Вид-во НаУОА, березень 2023. № 28(56). С. 58–68.

УДК: 336.027; 332.142

JEL-класифікація: H 72

Гордей Оксана Дмитрівна,
доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічних фінансів Державного податкового університету
Рябокінь Марина Валеріївна,
кандидат економічних наук, доцент, декан факультету фінансів та цифрових технологій Державного податкового університету
Котух Євген Володимирович,
доктор наук з державного управління, кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерних та інформаційних технологій і систем Державного податкового університету
Новицька Олена Валеріївна,
кандидат економічних наук, доцент кафедри публічних фінансів Державного податкового університету
Блюма Олексій Валерійович,
директор приватного підприємства «Інформаційно-аналітичний центр комп'ютерних фінансових технологій «Фінтех-Черкаси»»

УПРАВЛІННЯ ЗАЛИШКАМИ НА РАХУНКАХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОГРАМНОМУ КОМПЛЕКСІ «МІСЦЕВИЙ БЮДЖЕТ»

Програмно-цільовий метод бюджетного процесу дозволив удосконалити механізм соціального та економічного розвитку, зокрема, громад та суспільства країни в цілому. Розглянуто особливості управління залишками асигнувань на основі програмного забезпечення. Охарактеризовано можливості Інформаційно-аналітичного комплексу «Місцевий бюджет» під час моніторингу залишків асигнувань. Обґрунтовано позитивний вплив автоматизації. Визначено механізм подання звітності по залишках асигнувань відповідно до чинного законодавства.

Ключові слова: *інформаційно-програмний комплекс «Місцевий бюджет», програмно-цільовий метод, об'єднана територіальна громада, фінансове забезпечення, бюджетна програма.*

Oksana Hordei,
Dr. Econ. of Sciences, professor, professor of the Department of Public Finance State Tax University
Maryna Riabokin,
Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate professor, Dean of the Faculty of Finance and Digital Technologies State Tax University
Yevgen Kotukh,
Dr. of Science in Public Administration, Candidate of Technical Sciences (PhD), Associate Professor of the Department of Information and Telecommunication Technologies and Systems State Tax University
Olena Novytska,
Candidate of Economic Sciences (PhD), associate professor of the Department of Public Finance State Tax University
Oleksiy Bluma,
Head of the Private Enterprise Information and Analytical Center of Computer Financial Technologies «Fintech-Cherkasy»

© О. Д. Гордей, М. В. Рябокінь, Є. В. Котух, О. В. Новицька, О. В. Блюма
ISSN 2311-5149

MANAGEMENT OF BALANCES ON THE ACCOUNTS OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN THE INFORMATION AND PROGRAM COMPLEX «LOCAL BUDGET»

The program-target method of the budget process made it possible to improve the mechanism of social and economic development, in particular, of communities and the country's society as a whole. This method has been used in the budget process of united territorial communities since 2017. Management of account balances is an integral part of the daily analysis of the implementation of the expenditure part of budgets and control over the implementation of budget programs. The introduction of automation of the budget process allowed for improving the balance management process. Features of software-based allocation balance management are considered. The importance and advantages of the information and program complex «Local budget» are described. Its capabilities during monitoring of allocation balances and the relationship with the «Logica» software are characterized. The positive impact of automation of the budget process at the local level is shown. Despite modern automation tools, the process of managing the balance is important. Therefore, algorithms for the analytical assessment of balances on local budget accounts are proposed. The mechanism for submitting reports on appropriation balances has been defined following the current legislation. The algorithm for the use of software capabilities during the assessment of daily and monthly balances of allocations and other financial resources on the accounts of united territorial communities and balances at the end of the year was studied. Three ways of forming an analytical form, which calculates the balance of allocations on the accounts of united territorial communities monthly, are considered. Namely, it is possible to build three analytical forms, when the information will be displayed: at the end of the month; with a cumulative total at the end of the month; with a running total for the current month and subsequent periods, and a refined plan. It was demonstrated that as a result of the automation of the budget process, in particular, it became possible to use the information on the execution of expenditures for the construction of analytical reporting using the data of budget requests (indicators of payables and receivables), planned and cash expenditures, reporting on the target tasks of the Ministry of Finance of Ukraine (information on the state of social benefits, etc.), availability and distribution of free balance on accounts. The advantages of the «Local Budget» software for improving the process of managing balances on community accounts are substantiated.

Keywords: *information and program complex «Local budget», program-target method, united territorial community, financial security, budget program.*

Постановка проблеми. Процес управління залишками є ключовим елементом для ефективного використання фінансових ресурсів для забезпечення потреб громад. Не менш важливим є визначення невикористаних залишків коштів по загальному та спеціальному фондах кошторису рад, які реорганізуються. Певна специфіка використання залишків пов'язана із розподілом залишків цільових трансфертів з державного бюджету. У більшості органів місцевого самоврядування для автоматизації бюджетного процесу встановлено інформаційно-програмний комплекс (ІПК) «Місцевий бюджет». ІПК «Місцевий бюджет» – це програмний продукт, який на основі відкритого інтерфейсу прикладного програмування (API) взаємодіє з інформаційно-аналітичною системою (ІАС) «Logica», через яку зобов'язані подавати інформацію місцеві органи щодо бюджетного процесу. Використання вільного залишку бюджетних коштів місцевих бюджетів є можливим протягом поточного бюджетного періоду шляхом внесення змін до рішення про місцевий бюджет за результатами річного звіту про виконання місцевого бюджету за попередній бюджетний період.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Під час війни на рівні місцевих фінансових органів виникло достатньо питань щодо напрямів та правил використання залишків бюджетних коштів, які утворилися на певний звітний період. Алгоритм визначення залишків прописаний та передбачений в ІПК «Місцевий бюджет» [1], відповідно до положень чинного законодавства, а саме: Бюджетного кодексу України [2], Наказ Міністерства фінансів України «Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів» [3], а також у листах Міністерства фінансів України. Правильність розподілу залишків на рахунках об'єднаних територіальних громад та ефективність процесу управління ними регулюється ІАС «LOGICA» [4]. У роботі [5] розглянуто особливості практики подання бюджетних запитів в ІПК «Місцевий бюджет». Оскільки зміни до бюджетних запитів не можливо коректно подати без врахування залишків на рахунках та потреб у додаткових фінансових ресурсах, наша стаття буде присвячена розгляду алгоритму визначення та контролю залишків на рахунках територіальних громад.

Мета і завдання дослідження: розглянути алгоритм визначення залишку асигнувань органів місцевого самоврядування за допомогою ІПК «Місцевий бюджет». Для розкриття поставленої мети було вирішено такі завдання:

1) обґрунтовано актуальність дослідження;
2) описано поетапну процедуру аналізу залишків на рахунках місцевих бюджетів;
3) вивчено аналітичну форму аналізу фінансування установ на визначену дату;
4) охарактеризовано види звітів залишків асигнувань;

5) обґрунтовано необхідність удосконалення використання залишків об'єднаними територіальними громадами.

Виклад основного матеріалу. У системі ІПК «Місцевий бюджет» облік видатків здійснюється за програмно-цільовим методом. Тобто процес складання та затвердження місцевих бюджетів базується на сукупності бюджетних програм, де обов'язково зазначаються напрями використання коштів, джерело коштів та за рахунок чого вони сформовані. Для органів Державної казначейської служби цих ознак немає, оскільки воно обліковує тільки за кодами програмної класифікації (КПК) і за кодами економічної класифікації видатків (КЕКВ).

Тому інформація про залишки асигнувань формується на основі внутрішньої бази даних програмного забезпечення (на основі планових показників за мінусом чи плюсом розпоряджень на фінансування), а аналіз виконання видатків надходить щоденно від органів казначейства (через ІАС «Logica») до бази даних програмного забезпечення ІПК «Місцевий бюджет».

Форма «Залишки асигнувань» – це аналітична форма, де зазначаються планові показники за мінусом/плюсом профінансовані, але в різних видах представлення. Ці аналітичні форми були створені на основі робочої практики фінансистів (прописувались за вимогою фінансистів для зручності у їх роботі).

Розглянемо алгоритм проведення аналітичного аналізу залишків асигнувань в ІПК «Місцевий бюджет». Для цього у пункті меню «Видатки» обираємо розділ «Залишки асигнувань» і натискаємо «Аналіз залишків асигнувань» (рис. 1).

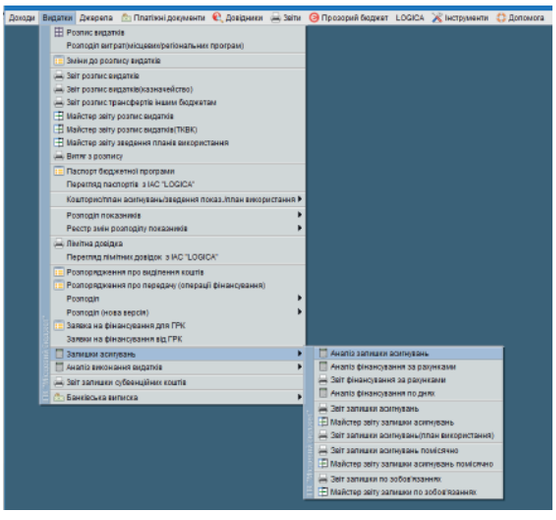

Рис. 1. Алгоритм знаходження вкладки «Аналіз залишки асигнувань» в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

Після обрання зазначеної вкладки на екрані з'являється аналітична форма «Аналіз залишків асигнувань» (рис. 2). Результати виконання запитів побудовані у табличному вигляді, що дозволяє проаналізувати необхідну інформацію.

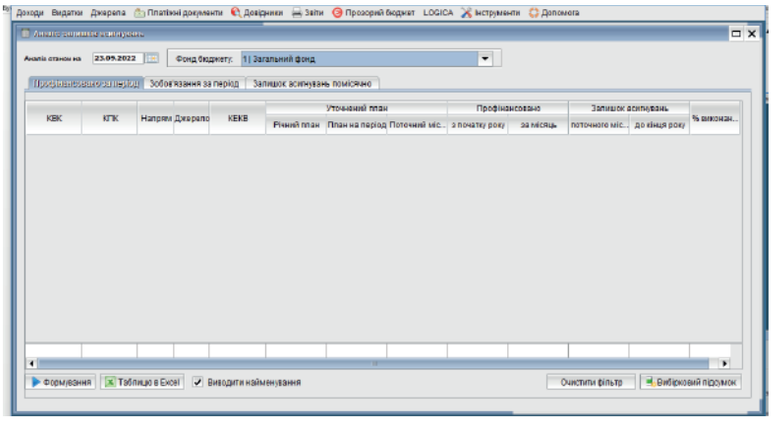

Рис. 2. Приклад вкладки «Аналіз залишки асигнувань» в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

ІПК «Місцевий бюджет» також дозволяє зробити аналіз у більш візуалізованому вигляді (друкованій формі). Для цього обираємо у розділі «Залишки асигнувань» пункт «Звіт залишків асигнувань» із позначкою принтера (рис. 3).

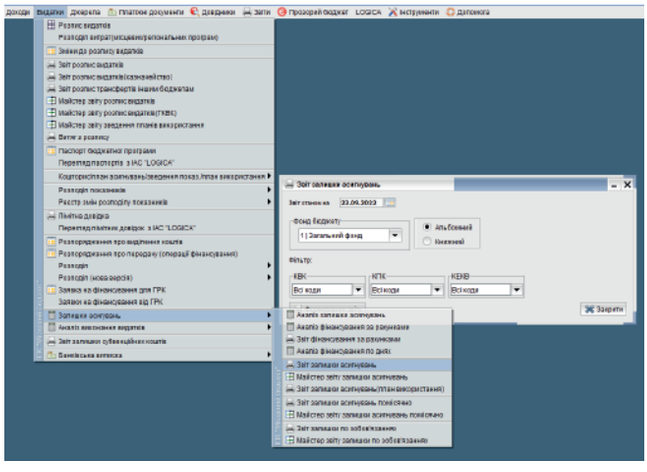
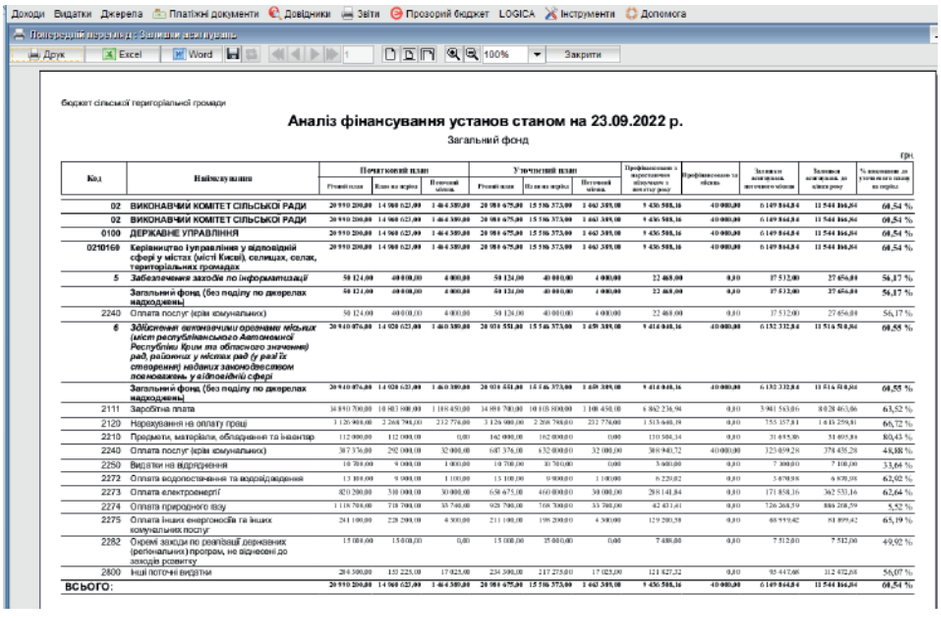

Рис. 3. Алгоритм знаходження вкладки «Аналіз залишки асигнувань» у друкованій формі в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

У формі «Звіт залишки асигнувань» обираємо необхідну нам програму, наприклад КПК 0210160 «Керівництво і управління у відповідній сфері», та натискаємо кнопку «Форматування звіту» (рис. 4). Ця форма (рис. 4) дозволяє проаналізувати:

– рівень групування (02 виконавчий комітет);
– типову класифікацію (0100 державне управління);
– бюджетну програму (0210160 «Керівництво і управління у відповідній сфері»);
– напрям фінансування (забезпечення заходів інформатизації);
– джерело фінансового забезпечення (загальний фонд);
– КЕКВ (по КЕКВ у зазначеному прикладі у вказаному напрямку у 2022 р. був уточнений план, профінансований обсяг у поточному місяці з початку року, а також залишок асигнувань, який може використати розпорядник коштів для фінансування цілі).

Доходи Видатки Джерела Платіжні документи Довідники Звіти Прозорий бюджет LOGICA Інструменти Допомога

Попередній перегляд : Залишки асигнувань

Друк Excel Word 100% Закрити

бюджет сільської територіальної громади

Аналіз фінансування установ станом на 23.09.2022 р.

Загальний фонд

грн.

Код	Найменування	Початковий план			Уточнений план			Профінансовано з початку року	Профінансовано за місяць	Касові видатки звітного місяця	Касові видатки з початку року	% виконання до уточненого плану на період
		Річний план	План на період	Поточний місяць	Річний план	План на період	Поточний місяць					
02	ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ	20 910 200,00	14 960 023,00	1 464 500,00	20 981 675,00	15 516 373,00	1 462 309,00	9 430 508,16	40 000,00	6 149 844,84	11 544 166,84	68,54 %
02	ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ	20 910 200,00	14 960 023,00	1 464 500,00	20 981 675,00	15 516 373,00	1 462 309,00	9 430 508,16	40 000,00	6 149 844,84	11 544 166,84	68,54 %
0100	ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ	20 910 200,00	14 960 023,00	1 464 500,00	20 981 675,00	15 516 373,00	1 462 309,00	9 430 508,16	40 000,00	6 149 844,84	11 544 166,84	68,54 %
0210160	Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, територіальних громадах	20 910 200,00	14 960 023,00	1 464 500,00	20 981 675,00	15 516 373,00	1 462 309,00	9 430 508,16	40 000,00	6 149 844,84	11 544 166,84	68,54 %
5	Забезпечення заходів по інформатизації	50 124,00	40 010,00	4 000,00	50 124,00	40 010,00	4 000,00	22 468,00	0,00	17 532,00	27 656,00	56,17 %
	Загальний фонд (без поділу по джерелах надходжень)	50 124,00	40 010,00	4 000,00	50 124,00	40 010,00	4 000,00	22 468,00	0,00	17 532,00	27 656,00	56,17 %
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	50 124,00	40 010,00	4 000,00	50 124,00	40 010,00	4 000,00	22 468,00	0,00	17 532,00	27 656,00	56,17 %
6	Здійснення органами місцевого самоврядування (міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення) рад, районних у містах рад (у разі їх створення) наданих законодавством повноважень у відповідній сфері	20 860 076,00	14 920 013,00	1 460 500,00	20 931 551,00	15 476 363,00	1 458 309,00	9 408 040,16	40 000,00	6 132 312,84	11 516 510,84	68,55 %
	Загальний фонд (без поділу по джерелах надходжень)	20 860 076,00	14 920 013,00	1 460 500,00	20 931 551,00	15 476 363,00	1 458 309,00	9 408 040,16	40 000,00	6 132 312,84	11 516 510,84	68,55 %
2111	Заробітна плата	16 890 700,00	10 983 600,00	1 188 450,00	16 890 700,00	10 983 600,00	1 188 450,00	6 862 236,94	0,00	3 981 563,06	3028 463,06	63,52 %
2120	Нараховання на оплату праці	3 120 900,00	2 268 790,00	232 776,00	3 120 900,00	2 268 790,00	232 776,00	1 515 640,39	0,00	755 357,61	1 013 259,61	66,72 %
2210	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	112 000,00	112 000,00	0,00	162 000,00	162 000,00	0,00	130 500,34	0,00	31 499,66	31 499,66	80,43 %
2240	Оплата послуг (крім комунальних)	307 376,00	292 000,00	32 000,00	607 376,00	452 000,00	32 000,00	308 940,32	40 000,00	323 059,28	374 435,28	48,88 %
2250	Видатки на відрядження	10 700,00	9 000,00	1 000,00	10 700,00	10 700,00	0,00	3 600,00	0,00	7 100,00	7 100,00	33,64 %
2272	Оплата водопостачання та водовідведення	13 100,00	9 000,00	1 100,00	15 100,00	9 000,00	1 100,00	5 220,02	0,00	3 879,98	9 879,98	62,02 %
2273	Оплата електроенергії	820 200,00	530 000,00	80 000,00	650 675,00	460 000,00	50 000,00	288 140,84	0,00	171 858,16	362 533,16	62,64 %
2274	Оплата природного газу	1 118 700,00	718 700,00	85 700,00	928 700,00	768 300,00	53 700,00	42 443,61	0,00	726 268,39	886 256,39	5,52 %
2275	Оплата інших енергоносіїв та інших комунальних послуг	241 100,00	228 200,00	4 500,00	211 100,00	195 200,00	4 500,00	129 280,58	0,00	65 919,42	81 819,42	65,19 %
2282	Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	15 000,00	15 000,00	0,00	15 000,00	15 000,00	0,00	7 488,00	0,00	7 512,00	7 512,00	49,92 %
2800	Інші поточні видатки	204 500,00	153 223,00	17 023,00	234 500,00	217 273,00	17 023,00	121 827,32	0,00	95 417,68	112 672,68	56,07 %
ВСЬОГО:		20 910 200,00	14 960 023,00	1 464 500,00	20 981 675,00	15 516 373,00	1 462 309,00	9 430 508,16	40 000,00	6 149 844,84	11 544 166,84	68,54 %

Рис. 4. Приклад вкладки «Звіт залишки асигнувань» в ІПК «Місцевий бюджет» у друкованій формі

Джерело: [1].

Вказана на рис. 4 аналітична форма дозволяє фінансистам оперативно дізнаватися про залишки асигнування і приймати рішення про фінансування або про перерозподіл фінансових ресурсів. Якщо у громади є залишок асигнувань за певною статтею, а не вистачає планових призначень для фінансування інших статей, їх можна проаналізувати на основі наведеної аналітичної форми і прийняти рішення про внесення змін до бюджету (перерозподілити помісячно або перерозподілити між місяцями, або перемістити між статтями з однієї бюджетної програми на іншу).

Так, форми, що в програмному забезпеченні позначені калькулятором, дозволяють отримувати аналітичну інформацію у табличному вигляді і працювати як у програмі Excel, використовуючи різні фільтри у назвах стовпчиків. А ті аналітичні форми, що позначені принтером, – це друкована форма для візуальної роботи.

Ключовим моментом, який міститься в аналітичній формі «Залишки асигнувань помісячно» (рис. 5), є можливість формувати в програмному забезпеченні помісячні залишки трьома способами:

1) на кінець місяця;
2) з наростаючим підсумком на кінець місяця;
3) з наростаючим підсумком поточний місяць та наступні періоди уточнений план.

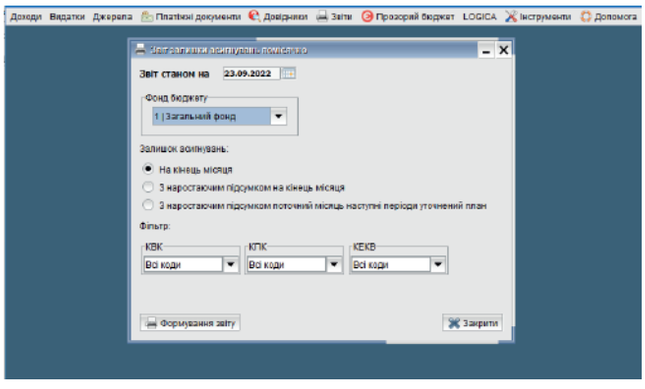
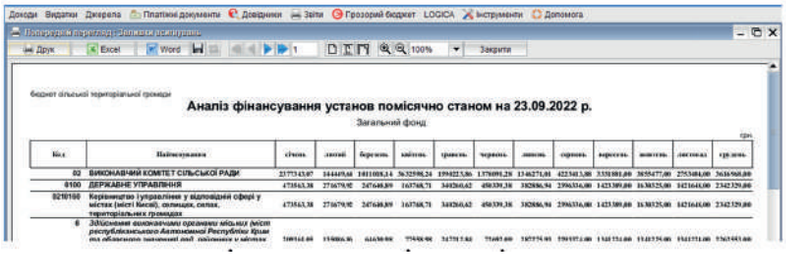

Рис. 5. Приклад вкладки «Звіт залишки асигнувань помісячно» в ІПК «Місцевий бюджет»

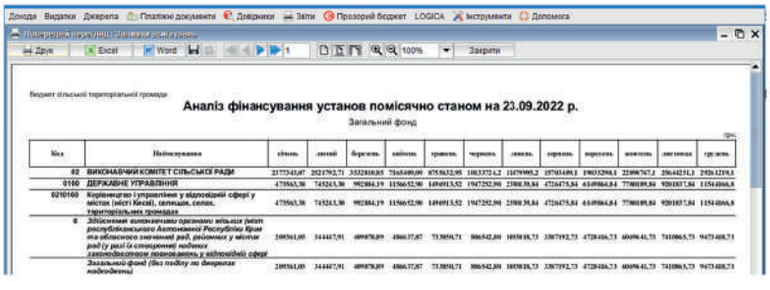
Джерело: [1].

У залежності від обраної опції отримуємо такі варіанти помісячних звітів залишків асигнувань (рис. 6):

а) на кінець кожного місяця:

б) з наростаючим підсумком на кінець місяця:

в) з наростаючим підсумком поточний місяць наступні періоди уточнений план (в основному ця форма використовується фінансистом для аналітики):

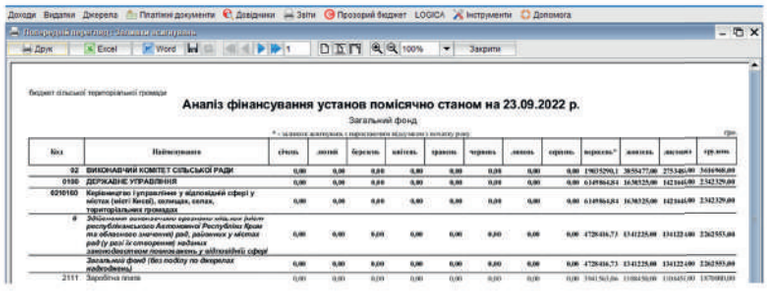

Рис. 6. Приклади «Звіт залишки асигнувань помісячно» у залежності від обраної опції в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

На розмір залишків коштів на рахунках впливає інформація щодо виконання видатків. Для аналітичного вивчення величини фінансового забезпечення потреб громади переходимо до аналізу виконання видатків, тобто аналізуємо ту інформацію, що надходить від органів Державної казначейської служби. Для цього користуємося пунктом меню «Видатки» і переходимо до вкладки «Звіт виконання видатків» (рис. 7).

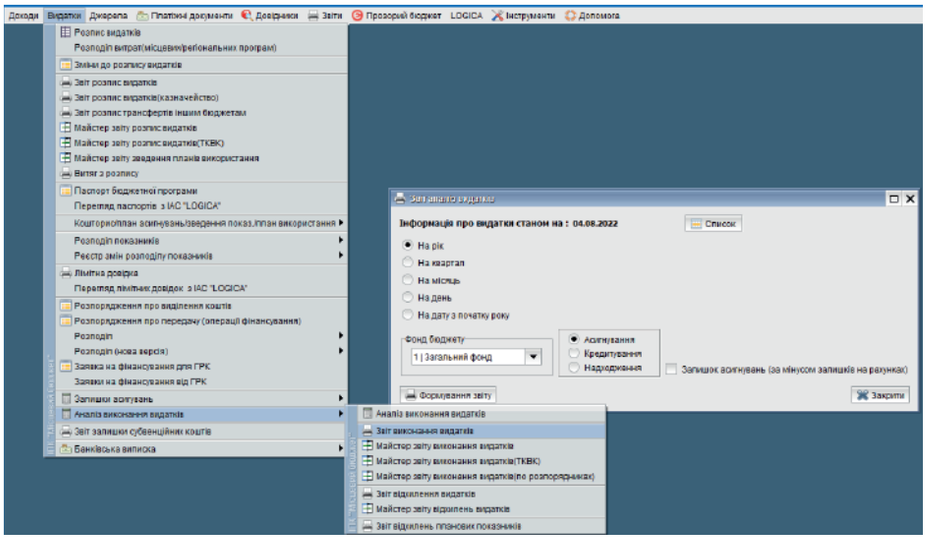

Рис. 7. Алгоритм знаходження вкладки «Звіт виконання видатків» в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

Для формування звіту «На дату з початку року», наприклад за серпень (рис. 8), обираємо необхідну опцію та натискаємо «Формування звіту». Отримуємо аналітичний документ.

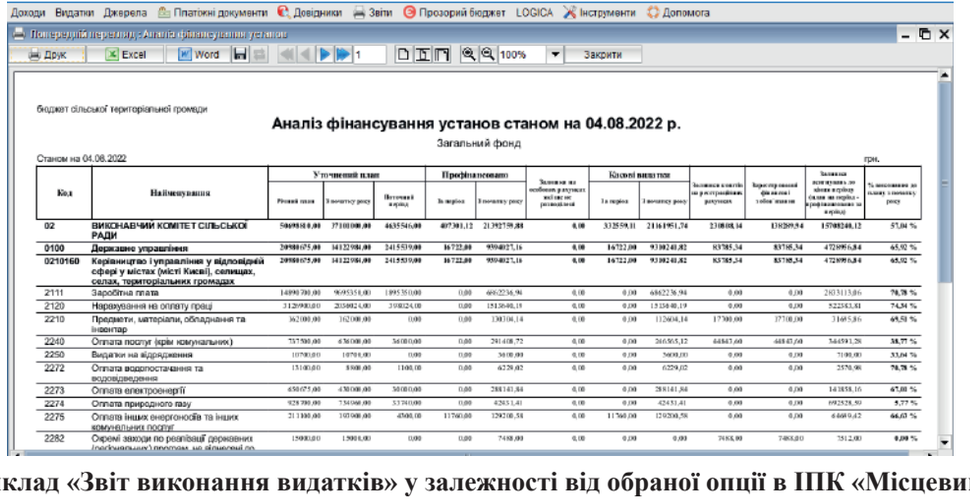

Рис. 8. Приклад «Звіт виконання видатків» у залежності від обраної опції в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

На рис. 8 бачимо сформований звіт про зміни, які відбулись в процесі фінансування установ за інформацією органів Державної казначейської служби. Як бачимо, цей звіт менш деталізований, однак у ньому вказані не тільки КВК, КПК, КЕКВ, а також є:

– уточнений план;

– розмір витрат, які профінансовано (безпосередньо касове фінансування, тобто вже виконано);

– залишки на особових рахунках, які не розподілені (тобто зроблений розподіл головним розпорядником коштів (ГРК), але вони не перенесені на реєстраційні рахунки ГРК або на реєстраційні рахунки розпорядників);

– касові видатки (кошти, що перераховані органами Державної казначейської служби, тобто це фінансові ресурси, які за платіжними дорученнями переміщені до його отримувача).

Фінансовий відділ місцевого органу самоврядування має таку інформацію у щоденному режимі для того, щоб прийняти рішення щодо видатковою частини бюджету. Крім того, ІПК «Місцевий бюджет» передбачає можливість аналізу інформації по видатках та залишках у різних розрізах. Наприклад, за розпорядниками нижчого рівня (рис. 9).

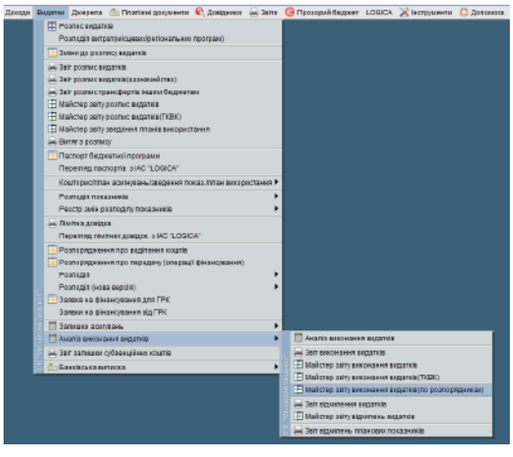

Рис. 9. Алгоритм знаходження вкладки «Майстер звіту виконання видатків (по розпорядниках)» в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

За допомогою «Майстер звіту виконання видатків (по розпорядниках)» (рис. 9), наприклад, можна контролювати видатки по кожній установі, який знаходиться на балансі місцевого бюджету. Заповнюємо форму «Майстер звіту аналіз видатків (по розпорядниках)», вказуючи усі необхідні параметри (рис. 10), та натискаємо кнопку «Попередній перегляд».

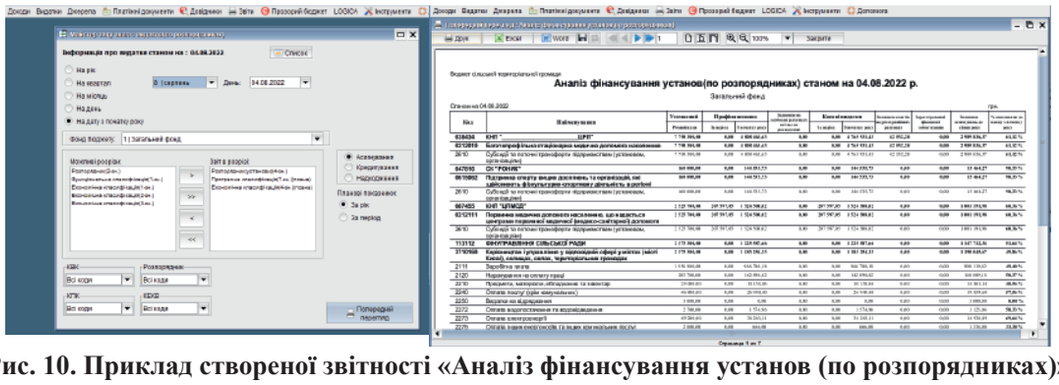

Рис. 10. Приклад створеної звітності «Аналіз фінансування установ (по розпорядниках)» за допомогою «Майстер звіту аналіз видатків (по розпорядниках)» в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

На рис. 10 можемо побачити приклад аналізу фінансування установ (по розпорядниках) станом на вказану дату. Таким чином, фінансовий відділ або інші зацікавлені особи мають оперативну інформацію про виконання видаткової частини бюджету із зазначенням залишків коштів на особових рахунках, які раніше не розподілялися, залишки коштів на реєстраційних рахунках та залишки асигнувань на кінець року. Не

менш важлива аналітична форма, яка дозволяє моніторити розмір залишків, – «Звіт відхилень видатків» (рис. 11).

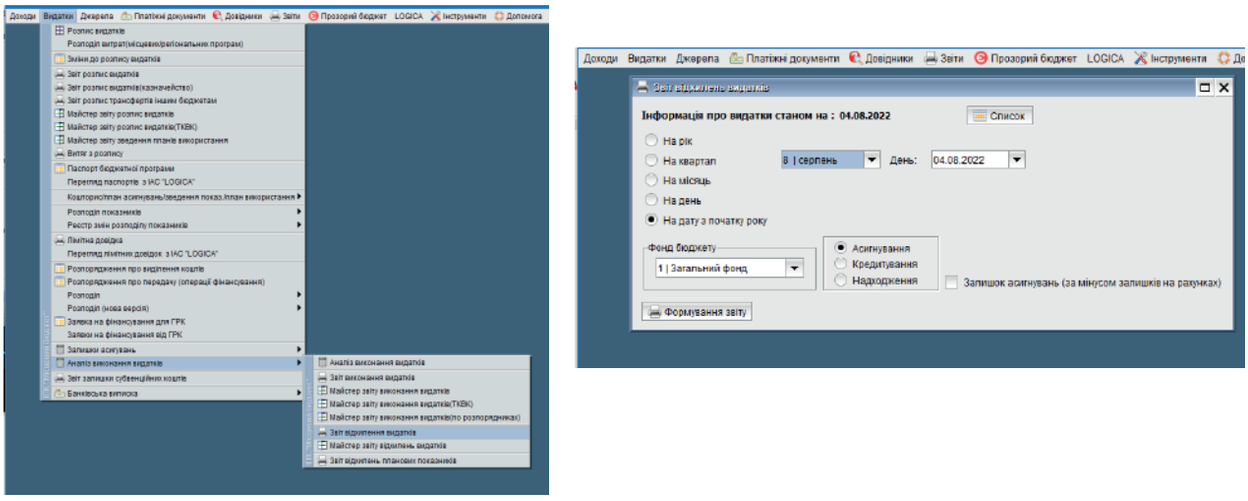

Рис. 11. Алгоритм знаходження та заповнення вкладки «Звіт відхилень видатків» в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

Як бачимо на рис. 11, у вказаній формі зазначається інформація по залишках асигнувань за мінусом залишків на рахунках. Якщо є два інформаційні джерела при формуванні звітів, наприклад залишки асигнувань «за показниками розпоряджень на фінансування» і аналіз виконання «за показниками казначейства», необхідно ці дані порівняти (рис. 12).

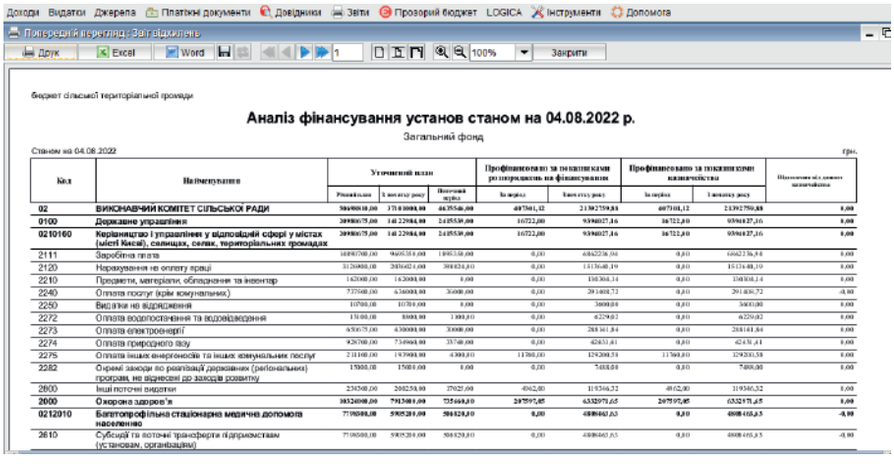

Рис. 12. Аналітична звітність, сформована у вкладці «Звіт відхилень видатків» в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

Якщо розбіжності не виявлено, значить усі заявки і розпорядження рознесені коректно і вчасно. Також, в ІПК «Місцевий бюджет» можна проаналізувати відхилення планових показників. Для цього у пункті «Аналіз виконання видатків» обираємо «Звіт відхилень планових показників» (рис. 13).

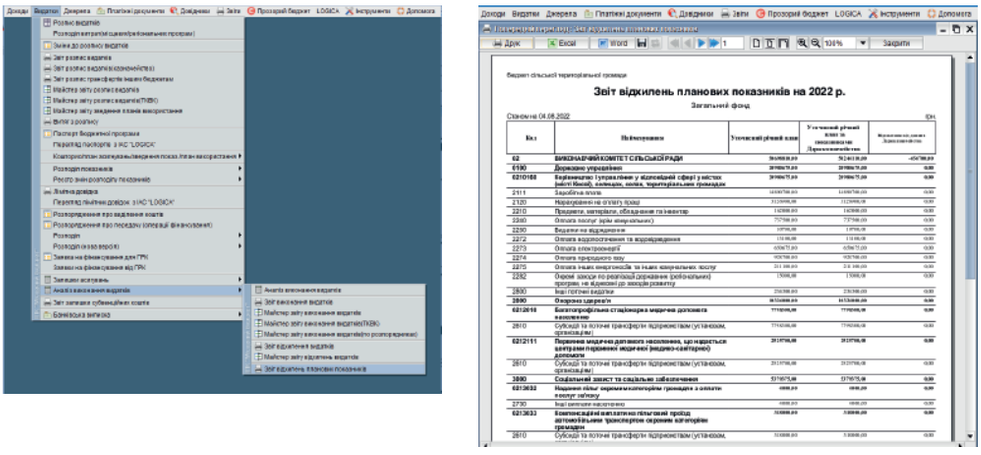

Рис. 13. Алгоритм та приклад вкладки «Звіт відхилень планових показників» в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

У цьому звіті (рис. 13) бачимо уточнений річний план, який обліковується у фінансовому управлінні, і уточнений річний план по показниках Державної казначейської служби. У прикладі є відхилення. Однією з причин відхилення може бути факт неуточненого кошторису ГРК, тобто фінансове управління подало в казначейство уточнення до розпису бюджету, а безпосередньо розпорядник ще не подав свою довідку. Цей інструмент дозволяє зацікавленим особам побачити необхідну інформацію, що відбувається в Державній казначейській службі, оскільки ІПК «Місцевий бюджет» повністю з'єднаний і з ІАС «Logica» Міністерства фінансів України, і з казначейством, і з Державною податковою службою.

Звіт про залишки державних субвенцій теж використовується фінансовими відділами органів місцевого самоврядування (рис. 14).

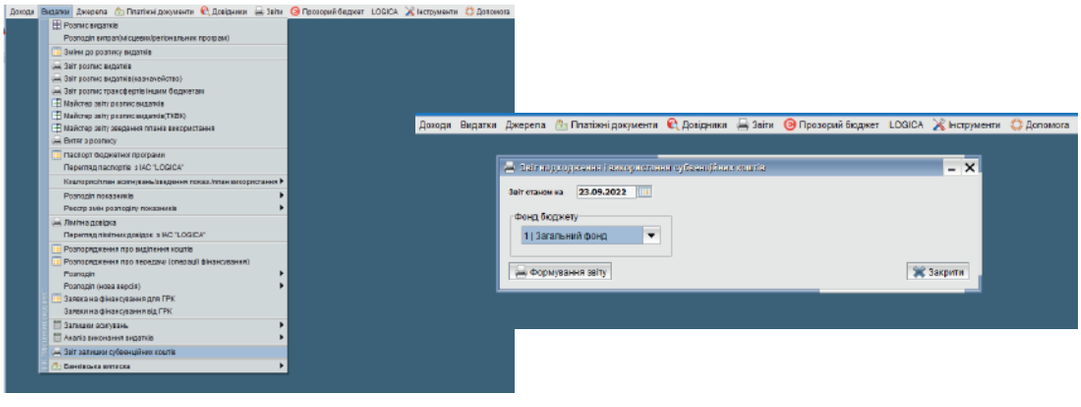

Рис. 14. Алгоритм побудови «Звіт залишки субвенційних коштів» в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

Тобто система здійснює аналітику по джерелах надходжень. Тому фінансовий відділ в органах місцевого самоврядування може постатейно аналізувати, за рахунок яких джерел надходжень сформовано розпис доходів (рис. 15).

Користуючись зведеною інформацією дуже ефективно відслідкувати залишки субвенцій, які надійшли з інших бюджетів. Відтак ОТГ може згенерувати необхідну аналітику станом на кожну дату, по кожній субвенції і громада може відслідковувати, скільки є залишків по субвенції та по яких програмах ці кошти використовуються.

Крім того, існує потреба надавати інформацію, яка направляється на місцевий рівень як від Міністерства фінансів України, так і від головних розпорядників державного бюджету (суб'єктами, які займаються субвенціями, наприклад від Міністерства освіти і науки України – освітні субвенції) про використану субвенцію постатейно на звітну дату. Саме ця аналітична форма поєднує і механізм надходження (систему доходів, скільки надійшло субвенції до місцевого бюджету), і механізм видатків (на що саме ці кошти витрачені і у якому обсязі).

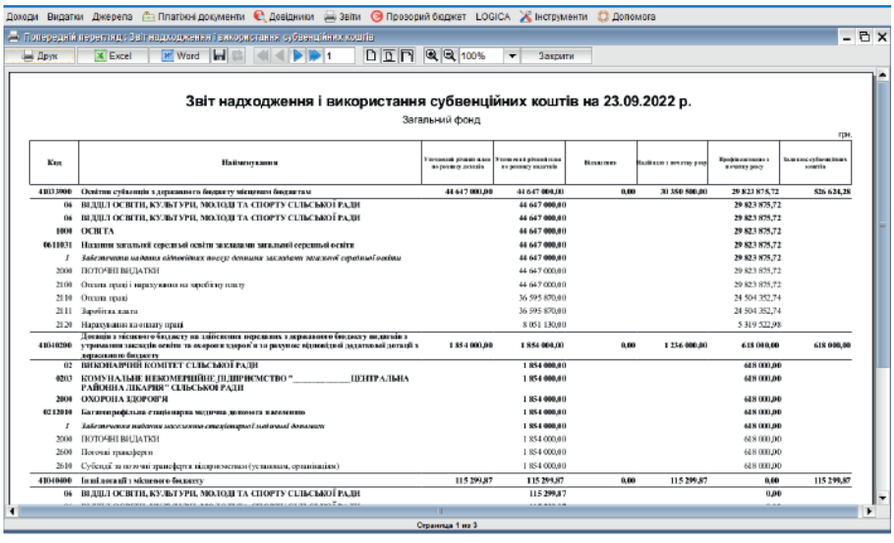

Рис. 15. Аналітична звітність, сформована у вкладці «Звіт залишки субвенційних коштів» в ІПК «Місцевий бюджет»

Джерело: [1].

Якщо субвенція має цільове призначення і вона не використана протягом року, наприклад, субвенція одного місцевого бюджету передана іншому на чітко визначені заходи, то в кінці року вона повинна повертатися. По залишку освітньої субвенції існує інший порядок. Але у загальному випадку ці залишки повинні бути повернуті, тому цей облік в ІПК «Місцевий бюджет» є детальним, всеохоплюючим та необхідним.

Висновки. Отже, для визначення величини залишків для можливості подальшого управління ними виникає додаткова потреба в аналізі використання видатків. На місцевому рівні є сукупність механізмів контролю за місцевим бюджетом у його видатковій частині, а саме: ця функція передбачена у ІАС «LOGICA», у автоматизованій системі органів Державної казначейської служби та в ІПК «Місцевий бюджет». Тобто, вся інформація надходить у щоденному режимі до 9 години ранку (у довоєнний період) та до 12 години (у зв'язку з військовим станом).

Інформація щодо виконання видатків ІПК «Місцевий бюджет» також використовується для формування аналітичної звітності про:

– бюджетні запити (показники кредиторської і дебіторської заборгованості);

– планові і касові видатки;

– звітні форми по цільових завданнях Міністерства фінансів України (інформація про стан соціальних виплат);

– наявність та розподіл вільного залишку на рахунках.

Таким чином, за допомогою розглянутого алгоритму управління залишками коштів органів місцевого самоврядування за допомогою ІПК «Місцевий бюджет» посилюється ефективність використання фінансових ресурсів та відбувається досягнення показників бюджетних програм.

Література:

1. ІПК «Місцевий бюджет». URL: https://ipkmb.org.ua/index.php/prohramy/ipkmistsevyi-biudzhet.

IPK «Mistsevyi biudzhet». [IPC «Local Budget»]. <https://ipkmb.org.ua/index.php/prohramy/ipkmistsevyi-biudzhet>. [in Ukrainian].

2. Бюджетний кодекс України. Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: https://ips.ligazakon.net/document/T102456?an=1593 (дата звернення: 15.02.2023).

Biudzhetnyi kodeks Ukrainy. Kodeks vid 08.07.2010 № 2456-VI. [Budget Code of Ukraine. Code dated 07/08/2010 No.2456-VI]. https://ips.ligazakon.net/document/T102456?an=1593. [in Ukrainian] (February, 15 2023).

3. Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів. Наказ Міністерства фінансів України від 26 серпня 2014 року № 836. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1103-14#Text (дата звернення: 17.02.2023).

Pro deiaki pytannia zaprovadzhennia prohramno-tsilovoho metodu skladannia ta vykonannia mistsevykh biudzhetiv. Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 26 serpnia 2014 roku № 836. [About some issues of introducing the program-target method of drawing up and implementing local budgets. Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 26/08/2014 No. 836]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1103-14#Text>. [in Ukrainian] (February, 17 2023).

4. Про впровадження в дослідну експлуатацію комп'ютерної програми «Інформаційно-аналітична система управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «Logica». Наказ Міністерства фінансів України № 534 від 27.08.2020. URL: https://ipkmb.org.ua/files/manual/783_1139521679.pdf (дата звернення: 18.02.2023).

Pro vprovadzhennia v doslidnu ekspluatatsiiu kompiuternoi prohramy «Informatsiino-analitychna systema upravlinnia planuvanniam ta vykonanniam mistsevykh biudzhetiv «Logica». Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 534 vid 27.08.2020. [On the introduction into experimental operation of the computer program «Logica Information and Analytical Management System for Planning and Implementation of Local Budgets». Order of the Ministry of Finance of Ukraine No. 534 dated 27/08/2020.] <https://ipkmb.org.ua/files/manual/783_1139521679.pdf>. [in Ukrainian] (February, 18 2023).

5. Гордей О., Рябокінь М., Новицька О., Котух Є., Блюма О. Практика подання бюджетних запитів в інформаційно-програмному комплексі «місцевий бюджет». *Економічний аналіз.* 2022. Т. 32. № 4. С. 103–114. DOI: https://doi.org/10.35774/econa2022.04.103

Hordei O., Riabokin M., Novytska O., Kotukh Ye., Bliuma O. (2022) Praktyka podannia biudzhetnykh zapytiv v informatsiino-prohramnomu kompleksi «mistsevyi biudzhet». Ekonomichnyi analiz. 2022. Tom 32. № 4. S. 103-114. [Practice of Submitting Budget Requests in the Information and Software Complex «Local Budget». Science Works Journal «Ekonomichnyy analiz». Vol 32, No 4 (2022). P. 103-114.] DOI: https://doi.org/10.35774/econa2022.04.103 [in Ukrainian].